

Hiiletön liikenne 2045

Toimenpideohjelma

Liikenteen ilmastopolitiikan työryhmän loppuraportti 12.12.2018

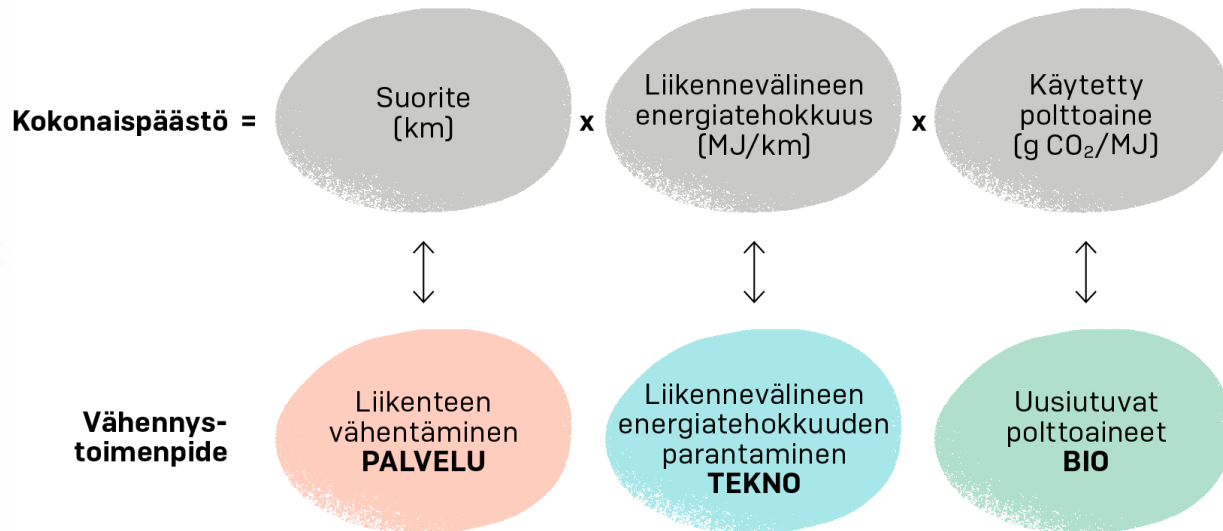
Liikenteen ilmastopolitiikan työryhmä 12.4.–12.12.2018

Selvitettiin ja arvioitiin keinoja, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt voidaan poistaa vuoteen 2045 mennessä.

Väliraportissa kuvattiin kolme toisistaan selvästi erottuvaa skenaariota tai muutospolkua, jotka toivat esille eri tekijöiden vaikutuksen päästöjen määrään.

Loppuraportissa esitellään toteuttamiskelpoinen toimenpideohjelmahdotus kotimaan liikenteen päästöjen poistamiseksi. Tähän on koottu kustakin väliraportin polusta vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat toimet, joilla liikenteestä voidaan tehdä hiiletöntä vuoteen 2045 mennessä.

Liikenteen aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen määrää voidaan vähentää kolmella tavalla

Tavoitteet liikenne- suoritteelle

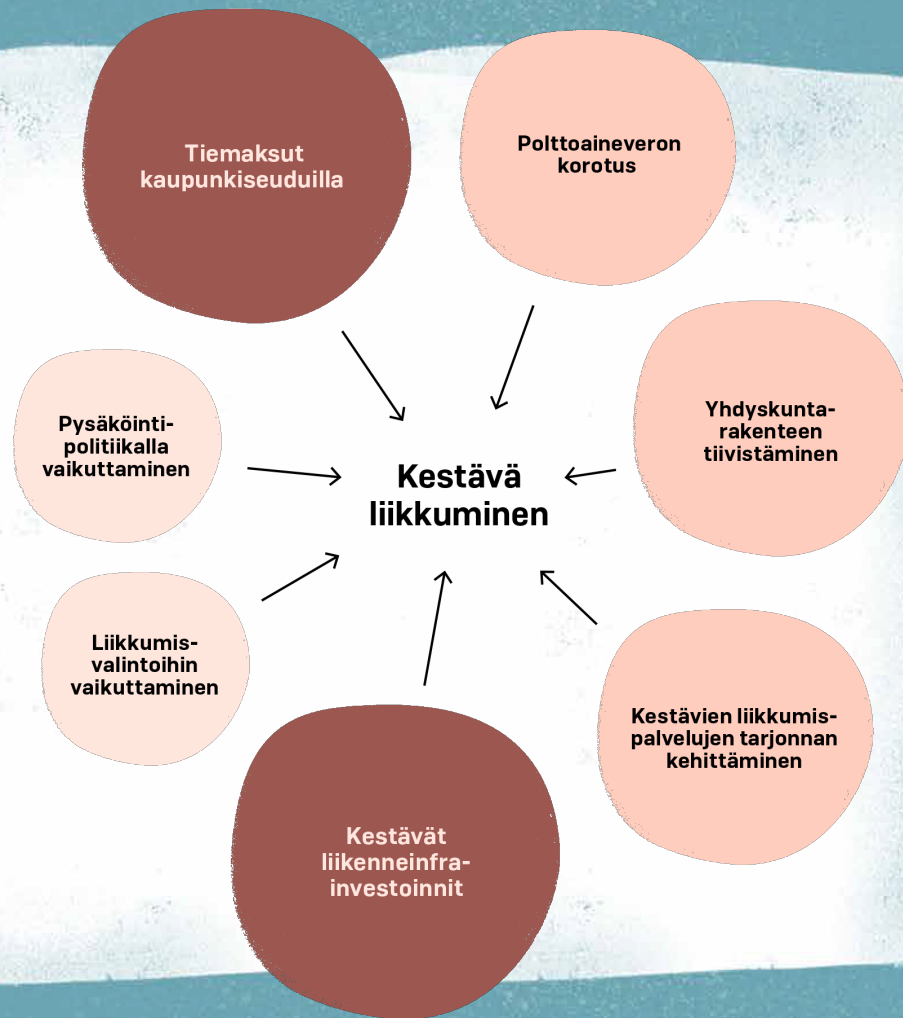
Henkilöautojen suoritteen eli ajoneuvokilometrien kasvu taittuu ja kääntyy hienoiseen laskuun vuonna 2025.

Raideliikenteen, linja-autoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn yhteenlaskettu matkustussuorite kaksinkertaistuu vuoteen 2045 mennessä.

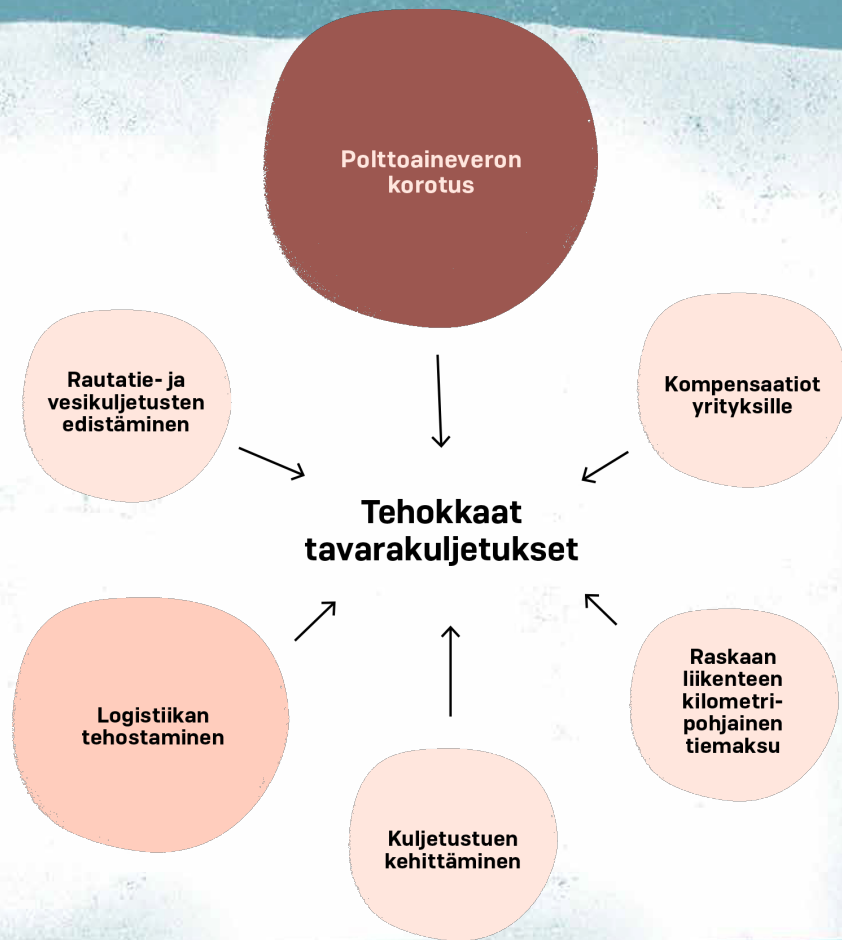
Tavaraliikenteessä paketti- ja kuorma-autojen suorite eli ajoneuvokilometrit kasvavat vuoteen 2045 mennessä vain vähän.

Kotimaan vesi- ja raideliikenteen osalta tavoitteena on suoritteen pysyminen lähellä nykytasoa tai mahdollisesti lievä kasvu, mikäli osa kuljetuksista siirtyy vesiteille ja raiteille.

Kestävään liikkumiseen tähtäävät toimenpiteet

Tehokkaisiin tavara- kuljetuksiin tähtäävät toimenpiteet

Tavoitteet liikenne- välineille

Liikennevälineiden uusiutuminen nopeutuu huomattavasti ja että nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuus ajoneuvokannasta kasvaa nykyisestä muutamasta prosentista sataan.

Tavoitteena on noin 670 000 sähköautoa ja noin 130 000 kaasuautoa vuonna 2030 ja noin 2 miljoonaa sähköautoa ja noin 250 000 kaasuautoa vuonna 2045.

Raskaassa kalustossa vastaavat tavoitteet ovat noin 7 000 sähkö- ja noin 6 000 kaasuautoa vuonna 2030 ja noin 42 000 sähkö- ja 22 000 kaasuautoa vuonna 2045.

Nolla- ja vähäpäästöisiin liikennevälineisiin tähtäävät toimenpiteet

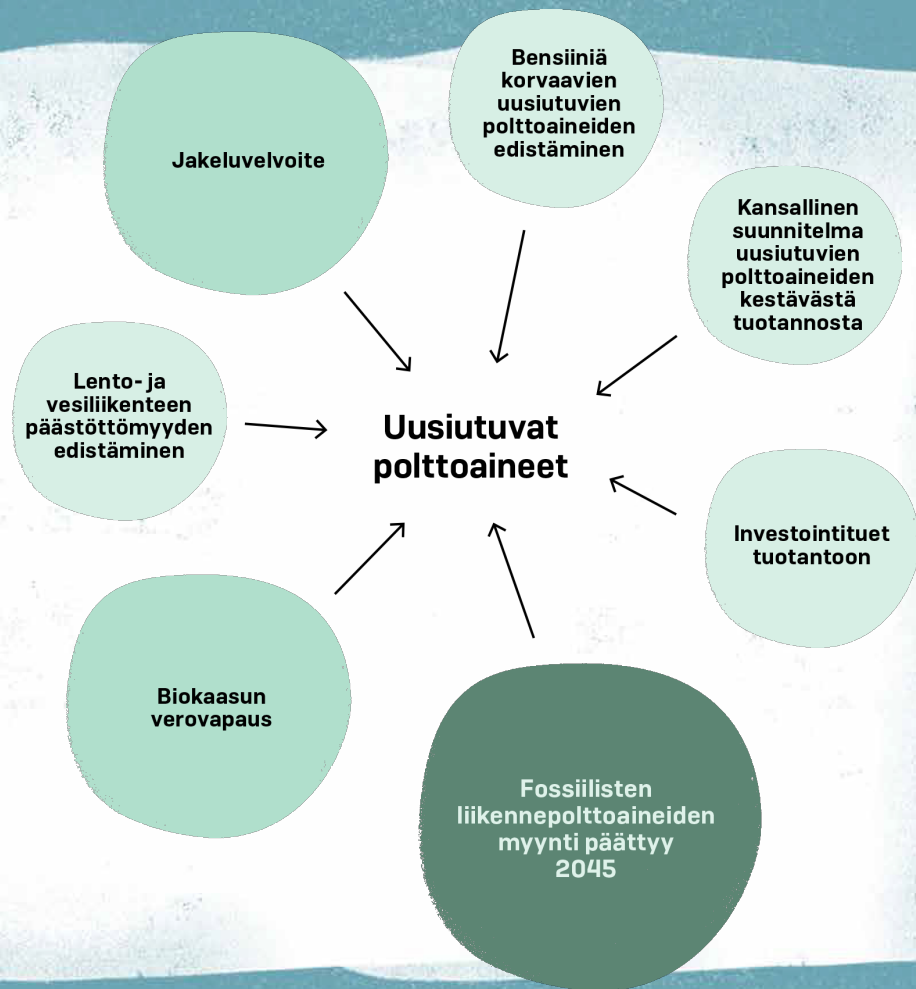
Tavoitteet polttoaineille

Biopolttoaineiden osuus kaikista nestemäisistä polttoaineista on 30 % vuonna 2030 ja 100 % vuonna 2045 kotimaisessa liikenteessä.

Nestemäisten biopolttoaineiden absoluuttinen määrä tieliikenteessä ei nouse enää vuoden 2030 jälkeen, vaikka niiden suhteellinen osuus käytetystä (nestemäisestä) polttoaineesta kasvaa.

Kasvatetaan voimakkaasti kotimaassa tuotetun biokaasun käyttömääriä liikenteessä.

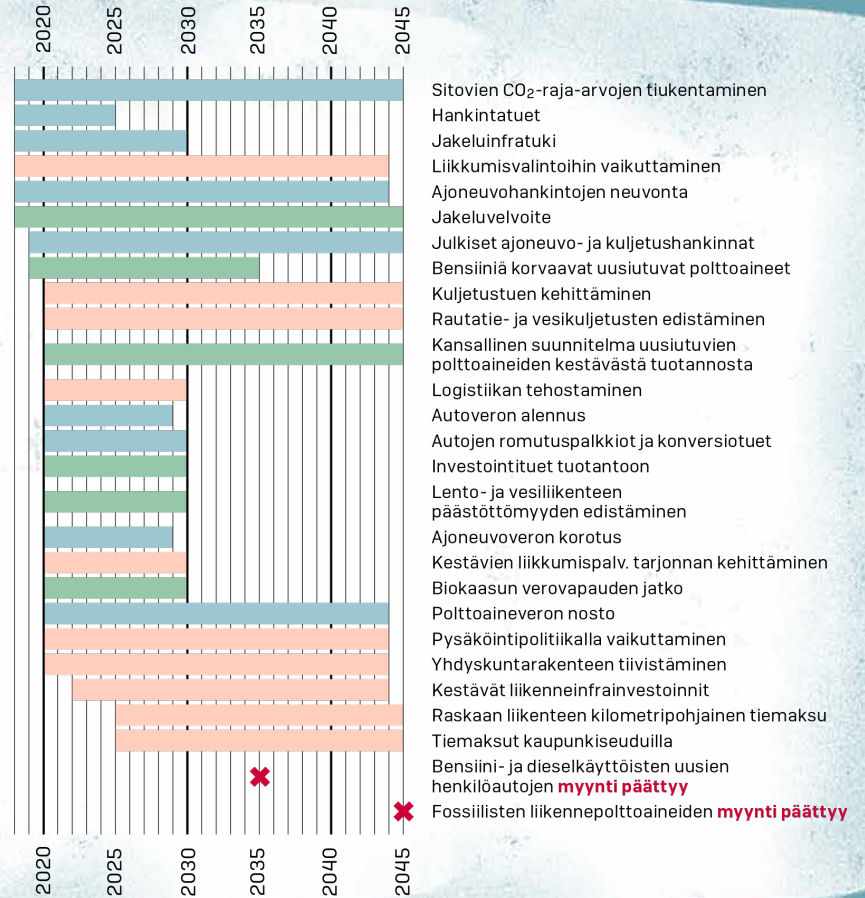
Uusiutuviin polttoaineisiin tähtäävät toimenpiteet

Toimenpiteiden aikataulu

Erilaiset tukitoimenpiteet on esitetty määräaikaisina. Muut edistämistoimet voivat jatkua vielä tukitoimien päättymisen jälkeen.

- Nolla- ja vähäpäästöiset liikennevälineet
- Uusiutuvat polttoaineet
- Kestävä liikkuminen ja tehokkaat tavarankuljetukset

Liikenteen päästö- vähennysten alueellinen näkökulma

Kaikki ratkaisut eivät sovi kaikille eivätkä jokaiselle alueelle. Jokaiselle ja kaikille alueille pitäisi kuitenkin löytää sopiva ratkaisu, millä liikenteen päästöjä voidaan vähentää.

Kaupunkiseuduilla ja kaupunkiseutujen välisessä liikenteessä liikkumisen palveluilla on keskeinen rooli. Kaupunkiseuduilla myös kävely ja pyöräily ovat tärkeitä liikkumismuotoja.

Useilla alueilla ja etenkin haja-asutusalueilla oma auto on edelleen pääasiallinen liikkumismuoto. Siksi autokannan uusiutumisen vauhdittaminen on tärkeää. Biopolttoaineiden hyödyntämisellä on myös oma roolinsa henkilöautoliikenteessä, mutta pidemmällä aikavälillä raskaaseen ja lentoliikenteeseen tarvitaan merkittäviä määriä biopolttoaineita.

Toimen- piteiden valinnan perusteet

Liikenteen ja liikennejärjestelmän energia-
tehokkuuden parantaminen.

Toimenpiteet ovat kustannustehokkaita, vaikuttavia
ja toteutettavia tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Toimijoita ohjataan ennakoitavasti ja pitkäjänteisesti
kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja
lopulta poistamiseen. Ensisijaisesti saastuttaja
maksaa -periaate.

Päästöjä vähentävät toimenpiteet kustannetaan
nostamalla eniten päästöjä tuottavien toimintojen
verotusta ja maksuja. Päästöttömiin teknologioihin
ja kestäviin liikkumistapoihin siirtymistä tuetaan.
Liikenteen verorasitus ei kokonaisuutena kasva.

Mitä toimenpide- ohjelman toteuttaminen tarkoittaisi käytännössä

Fossiilisten polttoaineiden käyttö liikenteessä kävisi vuosi vuodelta kalliimmaksi.

Siirtymää nolla- ja vähäpäästöisiin käyttövoimiin helpotettaisiin erilaisilla tuilla ja muilla kannustimilla, jotka rahoitettaisiin pääosin polttoaine- ja ajoneuvoveron korotuksista saatavilla tuotoilla.

Pelkät liikenteen alan tuet ja kannusteet eivät välttämättä riitä kompensoimaan veronkorotuksista aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia, vaan tarvitaan laajempaa uudistusta. Tässä yhteydessä tarkasteluun voitaisiin ottaa esimerkiksi yhteisövero.

Työssäkäynti- ja asiointimahdollisuuksien ja kuljetusten turvaaminen koko maassa ja onnistunut siirtyminen kohti vähäpäästöistä ja lopulta päästötöntä liikennettä on tärkeää.

Asiantuntija- työtä avoimessa vuorovaiku- tuksessa

Työryhmä on viestinyt koko toimikautensa ajan avoimesti työstään ja pyrkinyt laajaan vuorovaikutteiseen keskusteluun.

Työn etenemisestä on kerrottu aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa, #ilmo45.

Väliraportista julkaistiin kysely, johon saatiin yli 10 000 vastausta.

Työryhmä on järjestänyt kolme avointa keskustelutilaisuutta ja kuullut asiantuntijoita.

Aineistoja löytyy laajasti hankeikkunasta <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM028:00/2018>.

Liikenteen ilmastopolitiikan työryhmä

NESTE

fortum

Gasum

SITRA

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Teknologiateollisuus

Viestintävirasto

ILMATIETEEN LAITOS

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

TAMPEREEN
TEKNILLINEN
YLIOPISTO

HSL
HRT

Liik
enne
vira
sto

Trafi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

ITS Finland

HELSINGIN YLIOPISTO

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kiitos yhteistyöstä:

Kuntaliitto, MAL-verkosto, VTT

#ilmo45